

Kurs i
forsknings-
integritet

Kurs i forskningsintegritet for vitenskapelige ansatte ved UiO

Elisabeth Staksrud
Professor, leder

September 2025

UNIVERSITETET
I OSLO

forskere møter på.

Kurset er et tilbud til postdoktorer og vitenskapelige ansatte ved UiO. Det gir en oversikt over relevante retningslinjer, normer og lovgivning innen forskningsetikk som UiO har forpliktet seg til å følge i sin Standard for forskningsintegritet.

Videre gir kurset forskere muligheten til å trene sin «etiske muskel» og diskutere forskningsetiske problemstillinger med kolleger fra ulike fagtradisjoner. Målet er at kurset skal gi verktøy og refleksjon som kan komme til nytte når man møter på slike problemstillinger i forskerhverdagen.

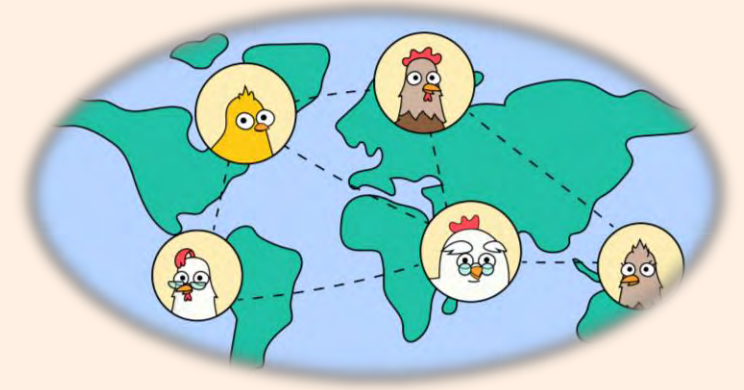
innleveringsoppgave og en heldags

«Jeg er mer opplyst og har deltatt i interessante diskusjoner»

«Dette aktiviserer og aktualiserer det jeg må forholde meg til på

Utfordringer

- *Ulike etablerte forskningsetiske og metodiske praksiser i fagdisipliner,
...men økt behov for og krav om samarbeid på tvers av fag*
- *Ulike lover og regler i ulike land,
...men økt internasjonalt samarbeid – formelt og uformelt*
- *Ulik praksis og tradisjon for systematisk opplæring i forskningsetikk,
...men et overordnet institusjonelt ansvar og felles nasjonalt forskningsetisk rammeverk*
- *Behov for systemer som sikrer forskningsetikken,
...men uten å innskrenke den akademiske friheten*
- *Behov for å sikre at organisasjonens virke er etisk og i overenstemmelse med loven,
...men innenfor en lov som gir enkeltforskere et selvstendig ansvar*

Kurs i forskningsintegritet – felles for UiOs forskere

DEL 1 – Selvstudium i Canvas

- Modul 1A Lovverk
- Modul 1B Normer og retningslinjer
- Modul 2 Strukturer for å ivareta forskningsetikk ved UiO
- Modul 3 Oppgaver og ressursbibliotek

DEL 2 - Felles kursdag

- Modul 4: Vi trener den forskningsetiske muskel

Gjennomføring:

- Ca. 8 kurs per år (norsk/engelsk)
- 24-30 deltagere per kurs
- 5-6 kursholdere per kurs
- Stort antall ansatte som skal gjennom kurset.
- Ikke obligatorisk, insentiveres på andre måter (opp til fakultetene)
- Andre lokale initiativ skal anpasses dette kurset

Konto

Dashbord

Emner

Kalender

Innboks

Historikk

UiO

Hjem

Sider

Quizer

Moduler

▼ Modul 1A LOVVERK

Modul 1A Lovverk

1A.1 Historisk bakgrunn

1A.2 Forskningsetikkloven av 2017

1A.2.1 Forskningsetiske normer

1A.2.2 Krav til forskeren

1A.2.3 Institusjonenes plikter

1A.2.4 Behandling av uredlige

1A.2.5 Forskningsetiske komit

1A.3 Akademisk frihet

1A.4 Annet lovverk

1A.5 Om melding, varsling og avv

▼ Modul 1B NASJONALE OG IN

Modul 1B Nasjonale og inte

1B.1 Normer

1B.1.1 Nasjonale normsett

1B.1.2 Internasjonale normsett

1B.2 Som forsker har du ansvar

1B.3 Er du forskningsleder har du et særlig ansvar

1B.4 Forskningsinstitusjonen har et særlig ansvar

1B.5 UiOs Standard for forskningsintegritet

3.1 Quiz om forskningsintegritet

Forfall 6. jan. i 23.59 Poeng 16 Spørsmål 16 Tidsbegrensning Ingen

Tillatte forsøk Ubegrenset

Instruksjoner

Instruksjoner

Nå har du anledning til å vise alt du har lært i kurset.

Testen består av 16 spørsmål som er knyttet til det du har lest og jobbet med i dette kurset. Spørsmålene har ett rett svar.

Du kan gjennomføre testen så mange ganger du ønsker, og det er den høyeste poengsummen som er gjeldende.

For å bestå testen trenger du minst 12 rette svar.

Ta quizen på nytt

Forsøkshistorikk

Forsøk	Tid	Resultat
Forsøk 1	7 minutter	16 av 16
Forsøk 3	under 1 minutt	0 av 16
Forsøk 2	under 1 minutt	2 av 16

Tilbake til moduloversikten

Modul 3 Oppgaver og ressursbibliotek

3.1 Quiz om forskningsintegritet

3.2 Innleveringsoppgave

3.3 Ressursbibliotek

Detaljer om siste forsøk:

Tid:

under 1 minutt

Gjeldende resultat:

0 av 16

Gjeldende resultat:

16 av 16

3 forsøk så langt

Vis tidligere forsøk

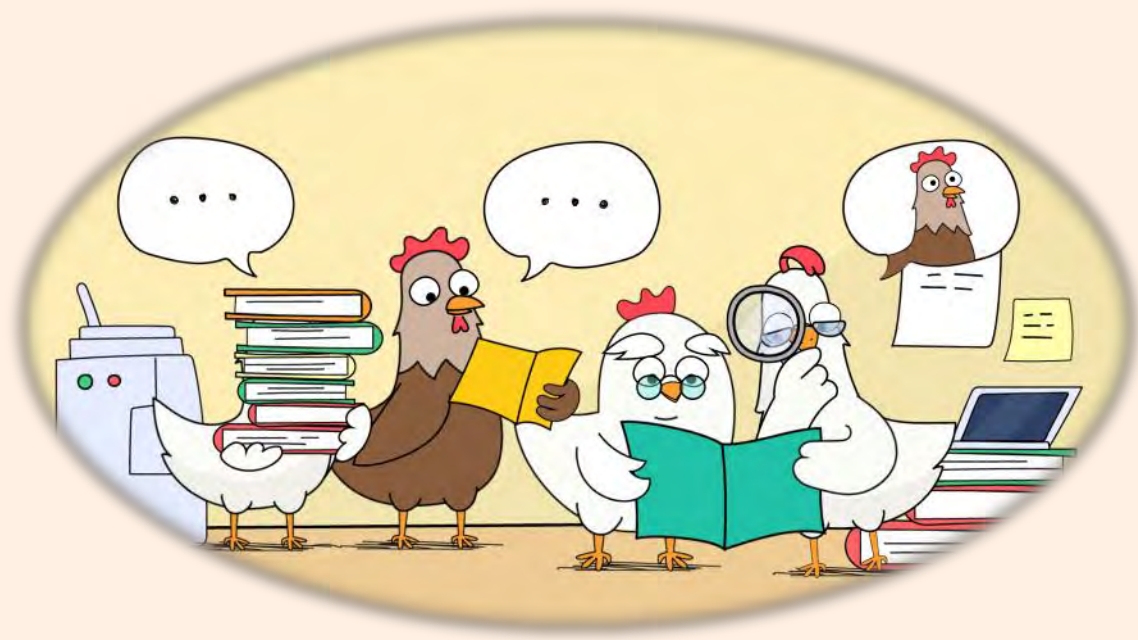
Ubegrenset antall forsøk

Ta quizen på nytt

(Vil beholde ditt høyeste resultat)

UNIVERSITETET I OSLO

Side 4

Hvilke etiske dilemma er viktige å diskutere?

Maktubalanse/roller

Ulike etiske hensyn som trekker i hver sin retning

Forskningsetikk som forpliktelse

- Ovenfor kollegaer og studenter
- Ovenfor forskersamfunnet som helhet
- Ovenfor deltakere i forskningen
- Ovenfor samfunnet forøvrig

Pilot – teste egne caser/diskutere

- Abstrakt
- Primært fokus på intern-etikk (meg, oss) – liten bredde i etikken
- Lett å «slå ned» diskusjoner i kraft av autoritet eller fagområde
- Fasilitator ofte forklarende veileder
- Kortere diskusjoner med «snakk med...» sløsninger (handtoing)
- Liten vekt på eller diskusjon av dilemmaer (første løsning vinner)
- Mindre læringsverdi

Læringsmål (utdrag)

Deltagerne skal få *styrket*:

- Forståelse av **konkrete forskningsetiske problemstillinger** som kan oppstå i gjennomføring av forskning, og av typiske risikofaktorer og sårbarhetstegn.
- **Evne og vilje til å ivareta ansvar** for forskningsintegritet i samspill med andre, og til å avklare forskningsetiske utfordringer i egen forskningspraksis.
- **Ferdighet i å fange opp og analysere** praktiske forskningsetiske problemstillinger.
- **Ferdighet i å identifisere og levere relevante forskningsetiske vurderinger** i forbindelse med prosjektplanlegging, prosjektoppstart og finansieringssøknader.

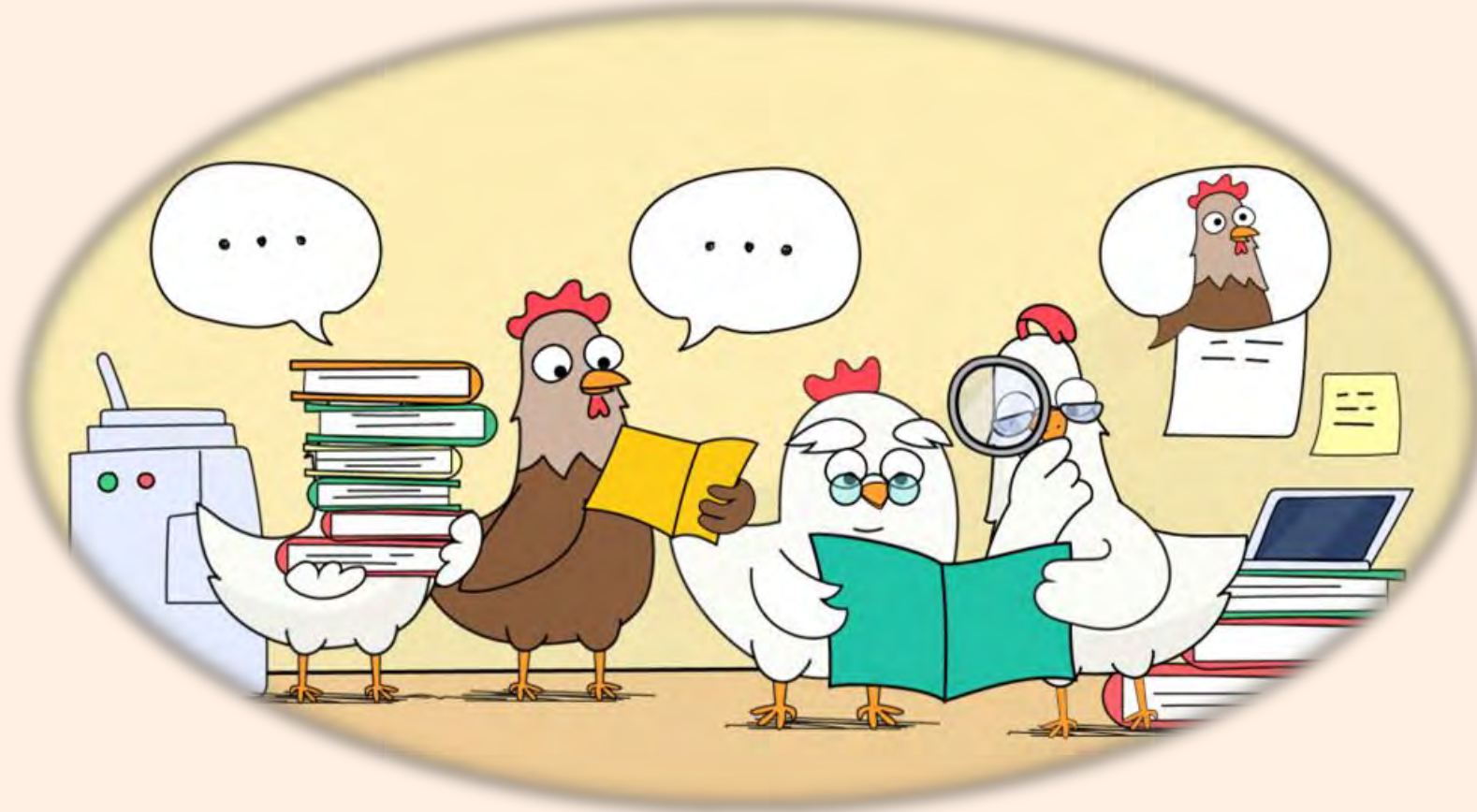

Modul 4: Kursdag med praktiske øvelser

- Forskere møtes på tvers av fakulteter, nivå og institutter – settes sammen i grupper (roterer)
- Tre ulike gruppeoppgaver
 - To rollespill
 - En fellesoppgave («forskningsetisk sjekkliste»)

En enkel situasjon kan romme mange
etiske dilemma

Evaluering

De fleste er positive

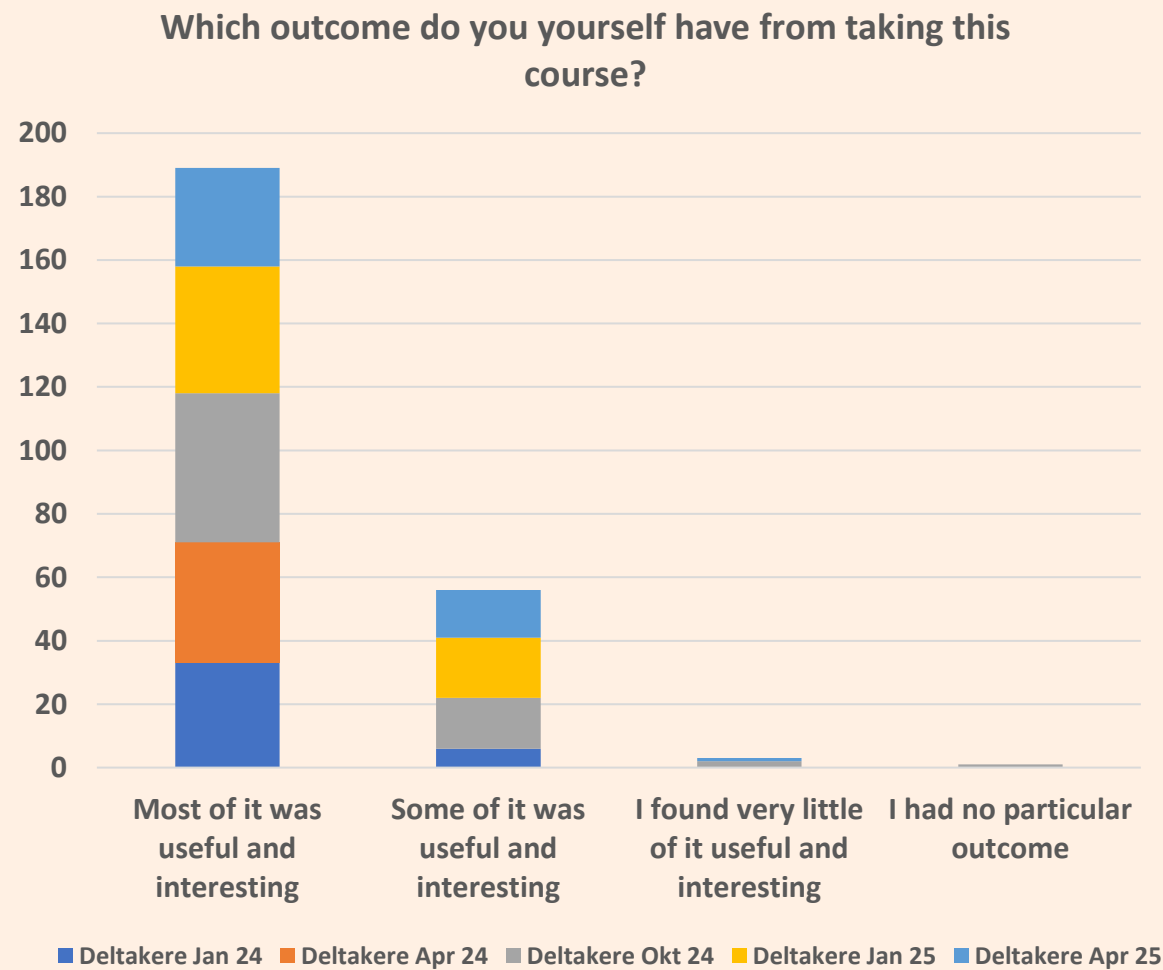
“I think this course covered the subject very comprehensively. I liked the cases presented -- some of them were very imaginative but it was nice because they gave material for lively discussions.

“In the language of the youth, 14/10 for this course”

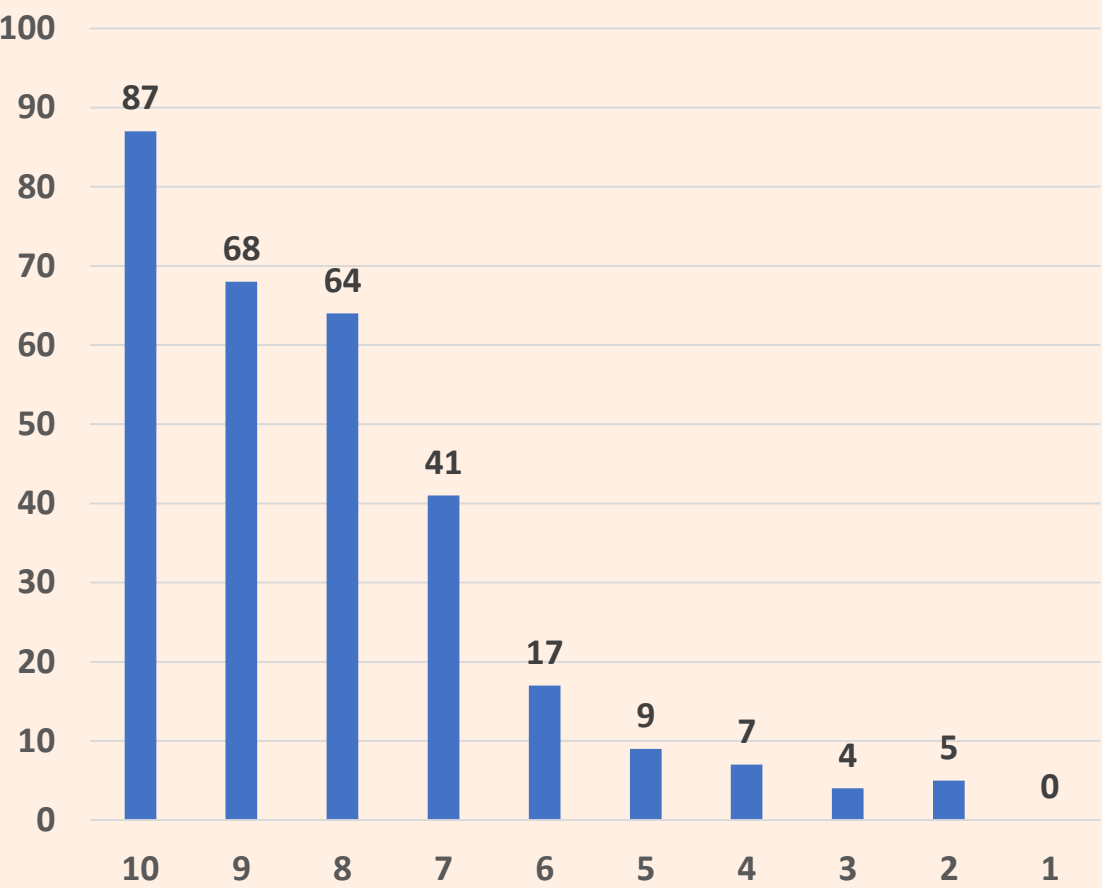
“Maten smakte middels. Kikerter og erter er middels godt pålegg”.

Evalueringer og tilbakemeldinger (N=302)

Nytteverdi

På en skala fra 1-10, hvor sannsynlig er det at du vil anbefale dette kurset til en kollega?

For mer informasjon,
canvas, filmer,
referanser og andre
ressurser:

